

dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm., dalej: „k.p.a.”) w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.;

orzeka:

stwierdzić nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia czerwca 2008 r. nr , w całości.

UZASADNIENIE

I.

Przebieg postępowania administracyjnego przed Komisją do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich.

Komisja, działając na podstawie art. 15 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. postanowieniem z dnia 6 grudnia 2023 r. wszczęła z urzędu postępowanie w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia czerwca 2008 r. nr zmieniającej decyzję z dnia czerwca 2007 r. nr o ustanowieniu użytkowania wieczystego do niezabudowanego gruntu o pow. 845 m² oznaczonego jako działki: nr o pow. 304 m², nr o pow. 540 m², nr o pow. 1 m² z obrębu objęte księgą wieczystą nr prowadzoną przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie i odmawiającej przyznania prawa użytkowania wieczystego do gruntu oznaczonego jako działki: nr o pow. 20 m² i nr o pow. 96 m² objęte księgą wieczystą nr prowadzoną przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie oraz działki nr o pow. 58 m² z obrębu objętej księgą wieczystą nr prowadzoną przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, dawne oznaczenie numerem hipotecznym

Postanowienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 12 grudnia 2023 r.

Zawiadomieniem z dnia 6 grudnia 2023 r. Przewodniczący Komisji zawiadomił strony: Miasto Stołeczne Warszawa i T J . Zawiadomienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 12 grudnia 2023 r.

Postanowieniem z dnia 6 grudnia 2023 r., Komisja, na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., postanowiła zawiadomić właściwe organy administracji publicznej oraz sądy o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego. Postanowienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 12 grudnia 2023 r.

Postanowieniem z dnia 6 grudnia 2023 r., Komisja zwróciła się do Społecznej Rady o wydanie opinii w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 1 czerwca 2008 r. nr [redacted] zmieniającej decyzję z dnia 1 czerwca 2007 r. nr [redacted].

Postanowienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 12 grudnia 2023 r.

Zawiadomieniem z dnia 15 kwietnia 2024 r., Przewodniczący Komisji poinformował o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego zawiadomienia. Zawiadomienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 18 kwietnia 2024 r.

Społeczna Rada przy Komisji w dniu 1 lipca 2024 r. złożyła opinię dotyczącą decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 1 czerwca 2008 r. nr [redacted] zmieniającej decyzję z dnia 1 czerwca 2007 r. nr [redacted].

II.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co następuje:

1. Opis nieruchomości.

1.1. Nieruchomość warszawska położona przy ulicy Wybrzeże Gdyńskie (d. ul. Kamedułów, obecnie Gwiazdzista, róg Potockiej) objęta była dawną księgą hipoteczną „Nieruchomość Warszawska N. [redacted]” i zawierała powierzchni 14.316 m² oraz pod wałem ochronnym i wybrzeżem na rzeką Wisłą 8.079 m². Łącznie jej powierzchnia wynosiła 22 395 m².

1.2. Obecnie dawna nieruchomość hipoteczna składa się m.in. z niezabudowanych działek: nr [redacted] o pow. 304 m², nr [redacted] o pow. 540 m², nr [redacted] o pow. 1 m² z obrębem [redacted] objętych księgą wieczystą nr [redacted] prowadzoną przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych oraz działek: nr [redacted] o pow. 20 m² i nr [redacted] o pow. 96 m² objętych księgą wieczystą nr [redacted].

prowadzoną przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych oraz działki nr ... o pow. 58 m² z obrębem ... objętą księgą wieczystą nr ... prowadzoną przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych.

Działki nr ..., nr ..., nr ... stanowią własność T ... J ...

1.3. W aktualnym stanie prawnym nieruchomości położona przy ul. Wybrzeże Gdyńskie od strony wschodniej oznaczona literami EFGHE znajduje się w granicach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru: „Pasa Nadwiślańskiego” zatwierdzonego uchwałą nr XXXIII/692/2004 Rady Miasta st. Warszawy z dnia 24.06.2004r. (opublikowany w Dz.U. Woj. Maz. z dnia 29.07.2004 r., Nr 188 poz.950). Okoliczność ta została potwierdzona pismem Delegatury Biura Naczelnego Architekta Miasta w Dzielnicy Żoliborz z dnia 20 czerwca 2005 r. nr AM-D-XVII-7327/2741118/05, z którego wynika, że działki nr ..., ..., ... z obrębem ... przeznaczone zostały w miejscowym planie pod funkcje usługowe-U1, zaś z treści planu wynika, że na terenie oznaczonym symbolem „U” plan ustala rozwój funkcji usługowych z zakresu administracji, biur, turystyki, kultury, handlu i gastronomii, ponadto dopuszcza lokalizowanie innych funkcji usługowych nie kolidujących z funkcjami preferowanymi oraz wyklucza lokalizowanie funkcji mieszkaniowych, obiektów produkcyjnych oraz obiektów i urządzeń uciążliwych.

Nieruchomość po stronie zachodniej oznaczona literami ABCDA znajduje się na terenie przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniowo-usługową – symbol u.1.1.

2. Przedwojenni właściciele nieruchomości oraz ich następcy prawni.

2.1. Przedwojennym właścicielem nieruchomości warszawskiej pod nazwą „Nieruchomość Warszawska N. ...” była Z. J. ... J. ... i F. ... K. ... J. ... na mocy umowy kupna z dnia ... października 1923 r. za N. ... zawartej przed notariuszem W. ... D. ... w Warszawie ujawnionej przy wniosku N. ... tomu II księgi dóbr „F. ... P. ...” na wniosek z dnia ... listopada 1929 r. za Nr ... tej księgi.

2.2. Z. ... J. ... zmarła w dniu ... listopada 1971 r. w W. ... Postanowieniem z dnia ... września 2000 r. sygn. Ns ... Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy stwierdził, że spadek po Z. J. ... J. ... na podstawie ustawy nabył syn A. ... J. ... w całości.

2.3. A. ... J. ... zmarł w dniu ... listopada 2009 r. w W. ... Aktem poświadczenia dziedziczenia z dnia ... maja 2010 r. nr ... notariusz A. ... R.

R [redacted] poświadczył, że spadek po A [redacted] i J [redacted] miałaby jego żona T. [redacted] K [redacted].
J [redacted]

3. Objęcie gruntu warszawskiego.

3.1. Objęcie gruntu przy ul. Wybrzeże Gdyńskie w posiadanie przez gminę m.st. Warszawy nastąpiło na podstawie rozporządzenia Ministra Odbudowy z dnia 27 stycznia 1948 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej w sprawie obejmowania gruntów przez gminę m.st. Warszawy (Dz. U z 1948 r. Nr 6, poz. 43). Zgodnie z § 3 tego rozporządzenia, grunty uważano za objęte w posiadanie z dniem wydania numeru organu urzędowego Zarządu Miejskiego, w którym zamieszczono ogłoszenie. Objęcie niniejszego gruntu przez gminę nastąpiło w dniu 25 listopada 1948 r. tj. z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym nr 27 Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy.

3.2. Termin na złożenie wniosku upływał w dniu 25 maja 1949 r.

4. Brak wniosku dekretowego.

4.1. W aktach Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy dotyczących nieruchomości położonej przy ul. Wybrzeże Gdyńskie brak jest wniosku o przyznanie prawa własności czasowej złożonego w trybie art. 7 ust. 1 dekretu oraz opłaty manipulacyjnej.

4.2. W aktach administracyjnych nieruchomości prowadzonych przez Prezydenta m.st. Warszawy znajduje się pismo Z [redacted] J [redacted] z dnia [redacted] marca 1949 r. (karta nr 3) o wydanie zaświadczenia o przejęciu nieruchomości przy ul. Kamedułów nr [redacted] przez Gminę. Na przedmiotowym piśmie widnieje adnotacja odręczna: „Wniosek był w innym segregatorze dołączono do właściwego segregatora dn. VI.58? Nieczytelna data”. Na tym piśmie także skreślono zdanie napisane kolorem czerwonym „Petent nie składał wniosku wł.czas.” i napisano „wniosek złożony SK”.

4.3. W aktach administracyjnych (karta nr 5) znajduje się pismo Z [redacted] J [redacted] z dnia [redacted] marca 1957 r. w którym ww. wskazała, że w „styczniu 1950 r. złożyła do Zarządu Nieruchomości Miejskich podanie w sprawie zachowania tytułu własności”.

4.4. W kserokopii karty opisanej jako „Rejestr Wniosków z Dekretu z 1945 r. (nr 3821-5340, 1949 r.)” pod numerem [redacted], znajduje się wpis: „J. [redacted] Zc [redacted] P [redacted], hip [redacted] (karta 169).

4.5. W notatce służbowej z dnia [redacted] kwietnia 2005 r. (karta 356) skierowanej przez Naczelnika Wydziału Spraw Dekretowych i Związków Wyznaniowych, Biura Gospodarki Nieruchomościami do Dyrektora tego Biura wskazano, że „w aktach brak jest wniosku

dekretowego złożonego w trybie dekretu z dnia 29.10.1945 r., jednak zapiski na piśmie z dnia 03.1949 r. (karta 3) wskazują na złożenie takiego wniosku. Po sprawdzeniu rejestru wniosków dekretu z 1945 r. stwierdzono, że wniosek został złożony przez P. Z. J. w dniu marca 1949 r. i zarejestrowany za numerem dziennika (opinia radcy prawnego na temat złożenia tego wniosku jest pozytywna)".

4.6. Pismem z dnia września 2006 r. Urząd Miasta Stołecznego Warszawy, Biuro Spraw Dekretowych zwrócił się do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (karta nr 54) o potwierdzenie daty złożenia wniosku dekretowego co do nieruchomości hip

4.7. Pismem z dnia grudnia 2002 r. Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomości zwrócił się do radcy prawnego Urzędu o sporządzenie opinii prawnej jak należy ustosunkować się do sprawy wniosku dekretowego co do nieruchomości położonej przy ul. Gwiazdzistej, róg Potockiej oraz w jakim kierunku powinno być prowadzone postępowanie w niniejszej sprawie (karta nr 167).

4.8. W piśmie z dnia lutego 2022 r. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie wskazał, że w rejestrze wniosków dekretowych istnieje wpis z dnia marca 1949 r. pod pozycją dotyczący złożenia wniosku dekretowego przy ul. Potockiej hip. przez Z. J. Organ zaznaczył przy tym, że posiadane rejestry mają jedynie charakter pomocniczy i nie stanowią wyłącznego dowodu potwierdzającego fakt złożenia, bądź nie złożenia wniosku w trybie art. 7 ust. 1 dekretu.

4.9. Pismem z dnia września 2023 r. Urząd Miasta Stołecznego Warszawy w odpowiedzi na wniosek Komisji nadesłał kserokopie wniosków dekretowych złożonych do nieruchomości: ul. Potocka 4 hip., ul. Potocka 6 hip., ul. Potocka 12 hip. celem sprawdzenia czy aby w tych sprawach nie znajduje się wniosek dekretowy Z. J. co do nieruchomości hip nr

4.10. Pismem z dnia listopada 2023 r. organ nadesłał kolejne kserokopie wniosków dekretowych złożonych do nieruchomości: Potocka 5 hip., Potocka 8 hip., Potocka 9 hip., Potocka 10 hip., Potocka 11 hip.

5. Postępowanie dekretowe.

5.1. Decyzją z dnia września 1964 r. Nr Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie orzekło o odmowie przyznania Z. K. -J. prawa własności czasowej do nieruchomości Hip. nr z powodu przeznaczenia gruntu pod

użyteczność publiczną. Postanowiono również, że sprawa odszkodowania zostanie uregulowana odrębnie.

5.2. Wpis prawa własności nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa nastąpił w dniu października 1964 r.

5.3. Decyzją z dnia maja 1967 r. nr Prezydium Rady Narodowej przyznało Z i J z odszkodowanie za część gruntu „Nieruchomość Warszawska Nr .” o powierzchni 3.750 m² na kwotę 37.008 zł. Zgodnie z lokalizacją szczegółową nr z dnia IV.1963 r. nieruchomość ta została przekazana Zarządowi Budowy Urządzeń Inżynierii Miejskiej pod Ośrodek Wypoczynkowo-Sportowy „Kępa Potocka”.

5.4. Decyzją z dnia maja 2001 r. nr K , Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie w zakresie części skomunalizowanej nieruchomości nr stwierdziło nieważność decyzji Prezydium z dnia września 1964 r. jako wydanego z rażącym naruszeniem prawa i uznało swoją niewłaściwość w stosunku do gruntu nieruchomości hip nr znajdującego się na terenie działek nr , , , obręb i w tym zakresie przekazało wniosek Prezesowi Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie w uzasadnieniu wskazało, że „do rozpoznania pozostaje wniosek Z. J o przyznanie prawa własności czasowej o ile zostanie rzeczywiście stwierdzone, iż wniosek taki został w ogóle złożony w przepisany terminie”.

6. Decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia czerwca 2007 r. nr

6.1. Decyzją z dnia czerwca 2007 r. nr , Prezydent m.st. Warszawy:

- w pkt. 1, ustanowił użytkowanie wieczyste do niezabudowanego gruntu o pow. 845 m² oznaczonego jako działka nr w obrębie o pow. 304 m², działka nr w obrębie o pow. 540 m², działka nr w obrębie o pow. 1 m² położonego obecnie w Warszawie przy ul. Wybrzeże Gdyńskie na rzecz A J
- w punkcie 2, ustalił czynsz symboliczny w wysokości 16 100 zł netto;
- w punkcie 3, odmówił A J ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do działek: nr , obręb i o pow. 20 m², nr : obręb o pow. 96 m², nr obręb o pow. 58 m² z uwagi na przeznaczenie w/w gruntu w planie pod ulicę.

Nadto, Prezydent m.st. Warszawy w ww. decyzji stwierdził m.in., że:

- w pkt. 4, rozpoznanie wniosku co do pozostałej części gruntu nieruchomości hipotecznej obejmującej granice działek: „...”, „...”, „...”, „...” obręb „...” nastąpi w terminie późniejszym.

- w pkt. 8, „wysokość „czynszu symbolicznego” może ulec zmianie w przypadku zmiany uchwały Nr XX/325/2003 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 13 listopada 2003r. Aktualizacji wysokości „czynszu symbolicznego” z tytułu użytkowania wieczystego dokonuje się w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami /t. j. z 2004 roku Dz. U. Nr 261 poz. 2603-ze zm.”.

- w pkt. 9, „w przypadku zbycia prawa użytkowania wieczystego na rzecz osób trzecich przez wieczystego użytkownika, o którym mowa w pkt 1 decyzji, opłatę z tytułu użytkowania wieczystego - osoby te uiszczają na zasadach ogólnych określonych w w/w ustawie z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami. Nie dotyczy to nabywania prawa użytkowania wieczystego w drodze dziedziczenia oraz jego nabycia przez osoby bliskie”.

6.2. W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, że akta własnościowe nie zawierają oryginału wniosku, natomiast fakt jego złożenia w dniu ... marca 1949 r. potwierdza rejestr wpływu wniosków dekretowych. Pod pozycją nr ... w dniu ... marca 1949 r. odnotowano, iż wniosek został złożony przez Z ... J ... w stosunku do nieruchomości położonej przy ul. Potockiej.

6.3. Postanowieniem z dnia ... sierpnia 2007 r. (sygn. akt KOC/...) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie odmówiło A ... J przywrócenia terminu do wniesienia odwołania od decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia ... czerwca 2007 r. nr ... i stwierdziło uchybienie terminu do wniesienia odwołania od decyzji z dnia ... czerwca 2007 r.

7. Wniosek A ... J ... o zmianę decyzji z dnia ... czerwca 2007 r. nr ... w trybie art. 155 k.p.a.

7.1. Pismem z dnia ... marca 2008 r. A ... J ... zwniósł o zmianę decyzji z dnia ... czerwca 2007 r. w zakresie wysokości naliczonego czynszu do kwoty 1 zł za metr kwadratowy gruntu, argumentując swoje żądanie podszłym wiekiem oraz skromnymi możliwościami finansowymi.

8. Decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia ... czerwca 2008 r. nr ... zmieniająca decyzję z dnia ... czerwca 2007 r. nr ...

8.1. Decyzją z dnia ... czerwca 2008 r. nr ... po rozpoznaniu wniosku A ... J ... o zmianę decyzji z dnia ... czerwca 2007 r., Prezydent m.st. Warszawy,

na podstawie art. 155 k.p.a. zmienił pkt. 2 decyzji nr [redacted] z dnia [redacted] czerwca 2007 r. nadając mu brzmienie: „Ustalić czynsz symboliczny z tytułu ustanowienia użytkowania wieczystego gruntu w wysokości 845 zł netto. Czynsz symboliczny płatny jest przez osobę wymienioną w pkt 1 decyzji nr [redacted] z dn. 06.2007 r. z góry w terminie do 31 marca każdego roku na konto Urzędu Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy. Czynszu tego nie pobiera się za rok w którym zostanie ustanowione prawo użytkowania wieczystego”.

Ponadto, Prezydent m.st. Warszawy uchylił pkt. 8 decyzji z dnia [redacted] czerwca 2007 r. nr [redacted] i zmienił pkt. 9 ww. decyzji, w następujący sposób: „W przypadku zbycia prawa użytkowania wieczystego na rzecz osób trzecich przez wieczystego użytkownika o którym mowa w pkt 1 decyzji, opłatę z tytułu użytkowania wieczystego osoby te uiszczają na zasadach ogólnych określonych w ustawie z dn.21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r Nr 261 poz.2603 z późn. zm.) Nie dotyczy to nabywania prawa użytkowania wieczystego w drodze dziedziczenia oraz jego nabycia przez osoby bliskie (§ 8 w/w uchwały nr XVIII/579/2007 Rady Miasta st. W-wy z dn. 8 listopada 2007)”.

Pozostałe postanowienia decyzji pozostawił bez zmian.

8.2. Pismem z dnia [redacted] lipca 2008 r. A: [redacted] J [redacted] wniósł do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie odwołanie od decyzji z dnia [redacted] czerwca 2008 r. nr [redacted] w zakresie ustalenia wysokości czynszu symbolicznego na kwotę 845,00 zł.

8.3. Decyzją z dnia [redacted] listopada 2008 r. sygn. akt KOC/[redacted] Samorządowe Kolegium Odwoławcze, po rozpoznaniu odwołania A: [redacted] J [redacted] a na zasadzie określonej w art. 138 § 1 ust. 1 k.p.a. w zw. z art. 155 k.p.a. utrzymało decyzję nr [redacted] w mocy.

8.4. Od powyższej decyzji, A: [redacted] J [redacted] : wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

8.5. Wyrokiem z dnia [redacted] sierpnia 2009 r. sygn. [redacted] Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił decyzję z dnia [redacted] listopada 2008 r. i stwierdził, że nie podlega ona wykonaniu. W uzasadnieniu wskazano, że organ wadliwie doręczył odpis decyzji stronie zamiast ustanowionemu w sprawie jej pełnomocnikowi.

9. Umowa o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste.

9.1. Aktem notarialnym z dnia [redacted] kwietnia 2012 r. Rep A nr [redacted] sporządzonym przed notariuszem M⁻¹ [redacted] -K [redacted] : R [redacted] oddano w użytkowanie wieczyste T [redacted] J: [redacted] niezabudowaną nieruchomość składająca się z działek gruntu nr [redacted], [redacted], [redacted] z przeznaczeniem na cele zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego.

10. Przekształcenie użytkowania wieczystego we własność.

10.1. Decyzją z dnia 17 stycznia 2014 r. nr [redacted] Zarząd Dzielnicy Żoliborz przekształcił nieodpłatnie prawo użytkowania wieczystego w prawa własności nieruchomości obejmującej działki nr [redacted], [redacted] z obrębu [redacted] o pow. 845 m² objętej księgą wieczystą V [redacted] na rzecz T [redacted] K [redacted] J [redacted] [redacted]:

11. Dowody będące podstawą ustalenia stanu faktycznego.

Powyższy stan faktyczny Komisja ustaliła na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów, tj. akt postępowania rozpoznawczego KR VI R 47/23; akt Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy dotyczących nieruchomości położonej przy ul. Wybrzeże Gdyńskie (w postaci trzech segregatorów, 2 skoroszytów); kserokopii wniosków dekretowych nadesłanych przez Urząd Miasta Stołecznego Warszawy - Biuro Spraw Dekretowych dot. nieruchomości położonych przy ul. Potockiej nr [redacted], [redacted], [redacted], dokumentów przekazanych przez Archiwum Państwowe w Warszawie; dokumentów przekazanych przez Archiwum Akt Nowych; akt Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie o sygnaturach: KOC/ [redacted], KOC/ [redacted], KOC/ [redacted], KOC/ [redacted] i; akt przekształceniowych Urzędu Dzielnicy Żoliborz; akt Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy o sygn. [redacted] księgi hipotecznej nieruchomości warszawskiej o nr [redacted] (2 tomy); akt księgi wieczystej nr [redacted]; akt Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie o sygn. akt [redacted] (2 tomy).

Dokumenty zgromadzone w postępowaniu przed Komisją nie zostały podważone żadnymi innymi dowodami ani nie były kwestionowane przez strony.

III.

Po rozpatrzeniu zebranego materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

1. Przedmiot postępowania rozpoznawczego

1.1. Przedmiotem postępowania przed Komisją jest decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia [redacted] czerwca 2008 r. nr [redacted] wydana przez organ administracji publicznej w trybie art. 155 k.p.a. Zgodnie z tym przepisem decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes stron; przepis art. 154 § 2 stosuje się odpowiednio.

1.2. W niniejszej sprawie, decyzją z dnia czerwca 2008 r. nr 2008/1003 wydaną na podstawie art. 155 k.p.a., Prezydent m.st. Warszawy dokonał zmiany przedmiotowej, w ten sposób, że zmienił punkt 2 i 9, a także uchylił punkt 8 decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia czerwca 2007 r. nr 2007/1003 w zakresie dotyczącym ustalenia czynszu symbolicznego.

2. Rażąco naruszenie art. 155 k.p.a. poprzez jego zastosowanie do obarczonej kwalifikowaną wadą prawną decyzji z dnia czerwca 2007 r. nr 2007/1003.

2.1. Jak słusznie wskazuje się w orzecznictwie sądów administracyjnych, postępowanie prowadzone na podstawie art. 155 k.p.a. jest wprawdzie postępowaniem odrębnym w stosunku do tego, w którym zapadła weryfikowana decyzja ostateczna, to jednak toczy się w tej samej z materialnoprawnego punktu widzenia, sprawie administracyjnej, w której toczyło się postępowanie pierwotne i nie może zmierzać do ponownego merytorycznego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją ostateczną. Istotą postępowania prowadzonego w trybie tego przepisu jest sprawdzenie, czy w ustalonym stanie faktycznym i prawnym istnieją szczególne przesłanki, które przemawiałyby za uchyleniem lub zmianą decyzji ostatecznej. Prawna możliwość zastosowania trybu przewidzianego w art. 155 k.p.a. uwarunkowana jest zatem prowadzeniem postępowania w ramach tego samego stanu prawnego i faktycznego oraz z udziałem tych samych stron. Postępowanie takie nie może zmierzać do ponownego merytorycznego rozpatrzenia sprawy zakończonej ostatecznym rozstrzygnięciem (por. wyrok NSA z dnia 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt I OSK 2570/17). Nie jest dopuszczalne dokonywanie zmiany decyzji w trybie art. 155 k.p.a. z powodu niewykonania decyzji i niemożności zrealizowania uprawnień w niej określonych (por. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 30 kwietnia 2008 r., sygn. akt II SA/Gd 787/07).

2.2. W ocenie Komisji, Prezydent m.st. Warszawy zmieniając decyzję z dnia czerwca 2007 r. dopuścił się również naruszenia art. 155 k.p.a. dokonując zmiany tej decyzji w zakresie przedmiotowym, w którym rozstrzygnięto o wysokości i sposobie płatności czynszu symbolicznego.

W rozpatrywanej sprawie, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 11 października 2006 r. sygn. akt 1000/06 stwierdził, że uchwała nr XX/325/2003 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 13 listopada 2003 r. w sprawie zasad zagospodarowania zasobem nieruchomości m.st. Warszawy w zakresie ustalania wysokości czynszu symbolicznego za grunty oddawane w użytkowanie wieczyste w trybie i na zasadach art. 7 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze

m.st. Warszawy (dalej: dekret) częściowo naruszała prawo. Następstwem wydania powyższego wyroku przez sąd było podjęcie przez Radę m.st. Warszawy uchwały z dnia 8 listopada 2007 r. nr XVIII/579/2007 na nowo określającej wysokość czynszu symbolicznego za grunty oddawane w użytkowanie wieczyste w trybie i na zasadach art. 7 dekretu oraz bonifikaty od opłat rocznych za grunty oddawane w użytkowanie wieczyste w trybie i na zasadach art. 214 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Podjęcie uchwały określającej wysokość rocznego czynszu symbolicznego wykreowało nowy stan prawny w oparciu o który organ orzekł rozstrzygając o wysokości czynszu symbolicznego. To zaś stało się podstawą - przy uwzględnieniu zgłoszonego wniosku o zmianę decyzji przez A J [redacted] a - do zmiany decyzji z dnia [redacted] czerwca 2007 r. nr [redacted] na podstawie art. 155 k.p.a. w zakresie jakim orzeczono w niej o czynszu symbolicznym.

2.3. Podkreślić należy, iż na podstawie art. 155 k.p.a. mogą być zmieniane decyzje wadliwe (z wyjątkiem decyzji dotkniętych kwalifikowanymi wadami uzasadniającymi czy to wznowienie postępowania, czy to stwierdzenie nieważności decyzji), a także decyzje, które w żaden sposób nie naruszają prawa (por. wyrok NSA z dnia 5 października 2021 r., sygn. akt II OSK 202/21). Uchylenie lub zmiana decyzji ostatecznych w oparciu o przepis art. 155 k.p.a., nie może dotyczyć wszystkich decyzji. W tym trybie nie mogą być uchylane lub zmieniane decyzje wadliwe, które powinny być zweryfikowane w drodze innych postępowań nadzwyczajnych np. art. 145, 156 k.p.a., gdyż pomiędzy tymi postępowaniami nie ma konkurencyjności (por. wyrok NSA z dnia 24 marca 1998 r., sygn. akt I SA 1087/97; wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 grudnia 2021 r., sygn. akt VII SA/Wa 1991/21).

2.4. Wskazać należy, iż w przedmiotowej sprawie decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia [redacted] czerwca 2007 r. nr [redacted] obarczona była kwalifikowaną wadą prawną albowiem organ ustanowił prawo użytkowania wieczystego pomimo braku wniosku dekretowego. Wada ta skutkowałą stwierdzeniem jej nieważności w całości.

Powyższe ma przy tym istotny wpływ na wynik niniejszej sprawy. Jeżeli bowiem decyzja z dnia [redacted] czerwca 2007 r. dotknięta była kwalifikowaną wadą prawną to niewątpliwie nie zachodziły przesłanki do jej zmiany na podstawie art. 155 k.p.a. Odwołanie się zaś przez Prezydenta m.st. Warszawy do tej regulacji i wydanie aktu administracyjnego nr [redacted] w dniu [redacted] czerwca 2008 r., świadczy jednoznacznie o rażącym naruszeniu art. 155 k.p.a. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

3. Rażąco naruszenie art. 155 k.p.a. ze względu na charakter decyzji reprivatyzacyjnej.

3.1. W orzecznictwie zgodnie podkreśla się, że na podstawie art. 154 lub art. 155 k.p.a. nie mogą być uchylane lub zmieniane tzw. decyzje związane, przy wydaniu których przepisy prawa nie pozwalają organom na swobodne uznanie. Tę okoliczność, tj. czy decyzja mająca być zmieniona w trybie art. 154 lub art. 155 k.p.a. jest decyzją swobodną, czy związaną, organ powinien zbadać w pierwszej kolejności. W sprawach, w których przy rozpoznawaniu sprawy brak jest tzw. uznania administracyjnego, wzruszenie decyzji ostatecznej w trybie art. 155 k.p.a. nie jest również możliwe (zob. m.in. wyrok NSA z dnia 12 czerwca 2008 r., sygn. akt II OSK 195/08, Legalis). Okoliczności tej w sprawie nie badał Prezydent m.st. Warszawy.

Komisja stwierdziła, że decyzja wydana na podstawie art. 7 ust. 2 dekretu jest decyzją związaną. Zgodnie z powołanym przepisem gmina uwzględni wniosek, jeżeli korzystanie z gruntu przez dotychczasowego właściciela da się pogodzić z przeznaczeniem gruntu według planu zabudowania, a jeżeli chodzi o osoby prawne, gdy użytkowanie gruntu zgodnie z jego przeznaczeniem w myśl planu zabudowania nie pozostaje w sprzeczności z zadaniami ustawowymi lub statutowymi tej osoby prawnej. Według art. 7 ust. 1 dekretu dotychczasowy właściciel gruntu, prawni następcy właściciela, będący w posiadaniu gruntu lub osoby prawa jego reprezentujące, a jeżeli chodzi o grunty oddane na podstawie obowiązujących przepisów w zarząd i użytkowanie - użytkownicy gruntu mogą w ciągu 6 miesięcy od dnia objęcia w posiadanie gruntu przez gminę zgłosić wniosek o przyznanie na tym gruncie jego dotychczasowemu właścicielowi prawa wieczystej dzierżawy z czynszem symbolicznym lub prawa zabudowy za opłatą symboliczną. Rozpatrując wniosek organ obowiązany jest zawsze ustalić, czy zaistniały przesłanki pozytywne oraz przesłanki negatywne do uwzględnienia wniosku, przy czym organ nie może odmówić uwzględnienia wniosku na zasadzie uznania. Organ administracyjny związany jest bowiem treścią norm art. 7 ust. 1 i 2 dekretu.

Rozstrzygnięcie sprawy dekretowej nie zależy zatem od swobodnego uznania organu administracji publicznej. Organ administracyjny posiada jednak luz decyzyjny (korzystanie z gruntu przez dotychczasowego właściciela da się pogodzić z przeznaczeniem gruntu według planu zabudowania) przy rozstrzygnięciu w sprawie wniosku dekretowego. Jak jednak wykazano, luz decyzyjny nie stanowi o uznaniu administracyjnym. Taka kwalifikacja decyzji wydanej na podstawie art. 7 ust. 2 dekretu skutkuje tym, że niedopuszczalne było zastosowanie trybu art. 155 k.p.a. do decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia czerwca 2007 r. i wydanie przez niego decyzji w dniu czerwca 2008 r.

Należy powołać się tu na stanowisko przedstawione przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w wyroku z dnia 17 listopada 2016 r., sygn. akt II SA/Lu 676/16 wskazujące, jak powinna przebiegać analiza sprawy przed zastosowaniem trybu art. 155 k.p.a.: „Uznając, że związany charakter decyzji zawsze wyklucza możliwość jej uchylecia bądź zmiany na podstawie art. 155 k.p.a. (...).”

3.2. W art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. wskazano, że podstawą wzruszenia decyzji reprivatyzacyjnej jest wydanie jej bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa.

Brak podstaw do zastosowania przez Prezydenta m.st. Warszawy trybu nadzwyczajnego uregulowanego w art. 155 k.p.a. obligował Komisję do uznania, że weryfikowana decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa.

4. Wydanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia . czerwca 2008 r., nr bez badania interesu społecznego lub słusznego interesu strony.

4.1. Przepis art. 155 k.p.a. wymaga m.in. ustalenia istnienia lub nieistnienia interesu społecznego lub słusznego interesu strony uzasadniającego jej zmianę (bądź uchylenie).

W niniejszej sprawie, Prezydent m.st. Warszawy wydając decyzję nr , nie zbadał kluczowej przesłanki do zastosowania art. 155 k.p.a., tj. interesu społecznego lub słusznego interesu stron przemawiającego za zmianą decyzji. Tymczasem, w postępowaniu prowadzonym na podstawie art. 155 k.p.a. konieczne jest przeprowadzenie analizy tych przesłanek.

4.2. Pojęcia słusznego interesu strony i interesu społecznego, o których mowa w art. 155 k.p.a., nie zostały w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego zdefiniowane. Z uwagi na niedookreśloną ich treść analiza tych pojęć musi być dokonana pod kątem okoliczności konkretnej sprawy, w tym materii, której dotyczy (vide: wyrok NSA z dnia 10 marca 2017 r., sygn. I OSK 1574/15, Legalis nr: 1631930). Konieczne jest również ustalenie relacji pomiędzy tymi interesami. Na konieczność zindywidualizowania, w konkretnej sprawie stosowania art. 155 k.p.a., wymagań interesu społecznego i słusznego interesu stron w odniesieniu do stanu faktycznego i prawnego tej sprawy, zwraca się uwagę w tezie wyroku NSA z dnia 18 lutego 2000 r., V SA 1346/99 (Legalis) oraz w wyroku z dnia 17 kwietnia 2024 r. sygn. akt I OSK 1706/21 (dot. ul. Polnej 46). W przypadku gdy organ administracji publicznej ustali istnienie tych przesłanek, może uchylić lub zmienić dotychczasową decyzję ostateczną.

Analiza akt sprawy, prowadzi do konkluzji, że Prezydent m.st. Warszawy w uzasadnieniu decyzji zmieniającej nie przeprowadził szczegółowej analizy przesłanek słusznego interesu strony i interesu społecznego. Tymczasem, z wywodów uzasadnienia zaskarżonej decyzji powinno wynikać, że decyzja jest sprzeczna z interesem społecznym i słusznym interesem stron i w jaki sposób. Istotnym jest również to, że sama strona nie wskazywała na istnienie jakiegokolwiek interesu w zmianie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia czerwca 2007 r. powołując się we wniosku z dnia marca 2008 r. tylko i wyłącznie na status emeryta i posiadanie skromnych środków finansowych.

Dodać w tym miejscu trzeba, że Prezydent m.st. Warszawy zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. 1990.16.95 z późn. zm.) odpowiada za prawidłową gospodarkę finansową gminy. W tym względzie brak zbadania przesłanki słusznego interesu społecznego należy rozpatrywać w kategoriach rażącego naruszenia prawa, albowiem naruszenie to wywarło skutki społeczno-gospodarcze, pozbawiając m.st. Warszawa części dochodów, przy czym jak wyżej wskazano Prezydent na podstawie normy materialnoprawnej był zobligowany do czuwania nad gospodarką finansową m.st. Warszawy i uzyskiwaniem odpowiednich wpływów. Dlatego, również z tej przyczyny decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia czerwca 2008 r. powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego.

Powołać się też należy na stanowisko przedstawione przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 20 stycznia 2022 r., sygn. akt I SA/Wa 2361/19 w którym wskazano, że: *„Odnosząc się natomiast do niewskazania przez Prezydenta, czy za zmianą decyzji przemawia interes społeczny lub słuszny interes strony i stwierdzając, że stanowi to rażące naruszenie prawa wskazać należy [...], że brak tych wyjaśnień skutkuje rażącą wadliwością decyzji.”* W tej kwestii wypowiedział się również Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 17 kwietnia 2024 r. sygn. akt I OSK 1706/21, (dot. ul. Polnej 46), wskazując, że wydanie decyzji zmieniającej bez zbadania słusznego interesu społecznego i bez oceny interesu stron stanowi rażące naruszenie prawa.

4.3. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy podnieść należy, że Prezydent m.st. Warszawy wydając decyzję z dnia czerwca 2008 r. nr , nie badał wyżej opisanych przesłanek, czym rażąco naruszył prawo w rozumieniu art. 156 § 1 pkt. 2 k.p.a.

5. Podstawy prawne wydania decyzji Komisji.

5.1. Komisja dostrzegając powyższe nieprawidłowości uznała, że decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia czerwca 2008 r. nr została wydana z rażącym

naruszeniem prawa. Według Komisji, w sprawie zostały zrealizowane przesłanki z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Jak bowiem wskazano powyżej, w rozpoznawanej sprawie Prezydent m.st. Warszawy na podstawie art. 155 k.p.a. wydał w dniu 11 czerwca 2008 r. decyzję nr 100/08, która zmieniała decyzję obarczoną kwalifikowaną wadą prawną, co stanowi rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., uzasadniające stwierdzenie nieważności takiej decyzji w całości.

6. Brak nieodwracalnych skutków prawnych.

6.1. Kontrolowana decyzja reprivatyzacyjna nie wywołała nieodwracalnych skutków prawnych w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z 9 marca 2017 r.

W myśl powołanego przepisu przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia prawa własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie lub na rzecz nabywcy działającego w złej wierze, lub zagospodarowania nieruchomości warszawskiej na cele publiczne, o których mowa w art. 6 u.g.n.

Na płaszczyźnie prawa administracyjnego pojęcie „nieodwracalności skutku prawnego” odnosi się do takich następstw decyzji administracyjnej (reprivatyzacyjnej), w których brak jest możliwości odmiennego ukształtowania sytuacji prawnej jednostki od tej, będącej następstwem decyzji administracyjnej, co wyklucza powrót do stanu poprzedniego (B. Adamiak, Głosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1992 r., III AZP 4/92, OSP 1993, nr 5, poz. 104, P. Przybysz, Kodeks postępowania administracyjnego, Warszawa 2017).

Definicja zawarta w art. 2 pkt 4 ustawy z 9 marca 2017 r. zawiera w sobie dwa elementy, z których jeden konstytuuje zasadę, a drugi wyjątek od niej. Pierwszy określa czynność prawną w postaci przeniesienia własności lub użytkowania wieczystego na rzecz osoby trzeciej, która co do zasady przesądza o nieodwracalności skutków prawnych. Drugi natomiast statuuje wyjątki od wymienionej zasady. Analiza treści wskazanego przepisu prowadzi do wniosku, że nie można przyjąć istnienia nieodwracalności skutków prawnych, jeśli nabywca nabył rzecz nieodpłatnie albo nabycie nastąpiło w złej wierze.

6.2. Według Komisji, w sprawie zostały zrealizowane przesłanki z art. 29 ust.1 pkt 3a i art. 30 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. jak bowiem stwierdzono powyżej, decyzja z dnia 11 czerwca 2008 r. została wydana z rażącym naruszeniem art. 155 k.p.a., która nie mogła być zmieniona w trybie określonym w tym artykule, a także ze względu na: związany charakter

decyzji z dnia 22 czerwca 2007 r., dokonanie na jej podstawie zmian przedmiotowych oraz niezbadanie interesu społecznego i słusznego interesu strony.

6.3. Przenosząc powyższą definicję na grunt przedmiotowej sprawy, należy wskazać, że prawo użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Wybrzeże Gdyńskie, nie zostało zbyte na rzecz osób trzecich. W wyniku wydania decyzji reprivatyzacyjnej doszło do przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Z działu II księgi wieczystej nr \ , prowadzonej dla działki ewidencyjnej nr , 7, wynika, iż prawo własności przysługuje T J (żonie zmarłego A J) i brak jest wpisów dot. prawa użytkowania wieczystego.

W konsekwencji Komisja stwierdziła, że nie zaistniały nieodwracalne skutki prawne, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z 9 marca 2017 r.

7. Strony postępowania rozpoznawczego

7.1. Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Zasadą jest, że ustalenie interesu prawnego w postępowaniu administracyjnym następuje w toku postępowania, przy zachowaniu reguł prawa obrony przyznanej przepisami prawa procesowego. Wprawdzie postępowanie przed Komisją jest odrębnym postępowaniem, to nie do przyjęcia jest, że obowiązują inne reguły ochrony interesu prawnego. Interes prawny ma strona (strony) postępowania reprivatyzacyjnego, jednostki, których pozbawiono prawa do udziału w postępowaniu zwykłym oraz jednostki, których interes prawny wynika z następstwa prawnego, zarówno co do stron uczestniczących w postępowaniu, jak i pozbawionych tego udziału (por. wyrok NSA z dnia 10 lutego 2009 r., sygn. akt I OSK 329/08).

Z uwagi na powyższe, za stronę przedmiotowego postępowania Komisja uznała Miasto Stołeczne Warszawa oraz T .

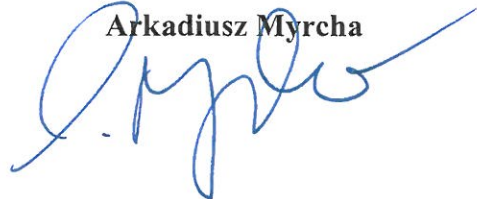
7.2. Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wszczęciu postępowania rozpoznawczego Komisja zawiadamia m.st. Warszawę oraz pozostałe strony postępowania. Jeżeli decyzja reprivatyzacyjna została wydana przez inny organ, stroną postępowania przed Komisją jest ten organ albo inny organ właściwy do rozpoznania sprawy. Z treści cytowanego przepisu wynika, że stroną postępowania rozpoznawczego przed Komisją jest m.st. Warszawa reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy.

8. Konkluzja

8.1. Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w związku z art. 155 i 156 § 1 pkt 2 k.p.a. w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. orzeczono o stwierdzeniu nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia czerwca 2008 r. nr , w całości.

Przewodniczący Komisji

Arkadiusz Myrcha

POUCZENIE:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 16 k.p.a.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1 p.p.s.a., art. 53 § 1 p.p.s.a oraz art. 54 § 1 p.p.s.a). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).

2. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221 poz. 2193, z późn. zm.).

3. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawianiu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

4. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a. Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.

5. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej,

na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

